

Değerli İzleyiciler,

Sizi, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz için son derece kritik bir konu olarak gördüğümüz atık yönetimi ile ilgili bu etkinlikte yer almaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Lineer üretim ve tüketim kalıplarının ulaştığı seviye nedeniyle gezegenimiz maalesef bir tehdit altında. İnsan kaynaklı bu baskı karşısında ekosistemimiz kendini yenileyemiyor.

IPCC Raporu iklim değişikliğinin kesin ve insan kaynaklı olduğunu, çalışılan tüm senaryolar ise 1,5 derece eşik değerine 2021-2040 döneminde ulaşılacağını ortaya koyuyor. Dünya Bankası küresel atığın kentleşme ve nüfus ile bağlantılı olarak 2050 yılında yüzde 70 seviyelerinde artacağını öngörüyor.

Bu projeksiyonlar sürdürülebilir kalkınma kültürünün toplumun her kademesinde geliştirilmesinin bir tercih değil, zorunluluk olduğunu açıklıkla göstermektedir. Kaynaklarımızın sınırsız olmadığını hep akılda tutmalıyız. Tüketim ayak izimizi azaltmalıyız. Kurumlar olarak planlamalarımızda, bireyler olarak tüketim alışkanlıklarımızda “döngüsellik” prensiplerini içselleştirmeliyiz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızca uygulamaya konan Sıfır Atık Projesi ve Sayın Emine Erdoğan hanımefendinin desteği/himayesi bu konuda farkındalığın güçlendirilmesi ve uygulamanın yaygınlaştırılması açısından kıymetli bir rol oynamıştır.

Değerli İzleyiciler,

Hem çevresel hem ekonomik açıdan olumlu sonuçlar elde etmek için yeşil dönüşümü sektörel ve ekonomik politikaların omurgası olarak konumlandırmalıyız. İş yapma modellerinde kaynakların verimli kullanımını, daha az tüketimi, ürün yaşam döngüsü içinde azami seviyelerde geri dönüşümü ve yeniden kullanımı hedeflemeliyiz. Sürdürülebilir ürün tasarımı ve inovasyon alanına odaklanarak bu yöndeki çabalarımızın etkinliğini artırmalıyız. Tüm bu hedeflerin hayata geçirilmesinin yolu “döngüsel ekonomi” yaklaşımıdır.

Bu kapsamda, en önemli ticaret paydaşımız olan Avrupa Birliği’nin “yeni büyüme stratejisi” olarak hayata geçirmekte olduğu Avrupa Yeşil Mutabakatı yakından takip etmemiz gereken bir süreçtir.

Uluslararası ticareti de şekillendirmekte olan bu sürecin Türkiye ve AB arasındaki tedarik zincirine doğrudan etkisi itibarıyla, ülkemizde de politika ve mevzuat revizyonunu tetikleyecek unsurları vardır. En önemli bileşenlerinden birini Döngüsel Ekonomi Eylem Planının oluşturduğu Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum yatırım ortamında öngörülebilirliğin tesis edilmesi açısından da önemlidir. Bu çerçevede ülkemizde uygulamaya konan Yeşil Mutabakat Eylem Planını yeşil dönüşümü ivmelendirecek çok önemli bir adım olarak destekliyoruz ve katkı veriyoruz. “Döngüsel ekonomi” konusunun politika çerçevemizde ve müktesebatımızda derinleştirilmesi ihtiyacı vardır. Plan kapsamında öngörülen tedbirler döngüsel ekonomiye ve atık yönetimine yönelik mevzuatımızı ve uygulama altyapısını daha da ileri seviyelere taşıyacaktır.

AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planındaki, sürdürülebilir ürün yaklaşımı ile aralarında elektronik ve ICT de olan, döngüsellik potansiyeli yüksek öncelikli ürün değer zincirleri ülkemiz açısından da kritik önem arz eden konulardır. Bugünkü etkinlik içinde kurgulanan “e-atık dönüşümüne” yönelik özel oturumun bu yönde de son derece faydalı bir istişareye imkan sağlayacağına inanıyorum.

Değerli İzleyiciler,

Döngüsellüğün içselleştirilmesi ve atık sorununun çözüm hızı değer zincirinin tamamında topyekün bir dönüşümle doğrudan ilişkilidir.

Bu alanlarda kamu politikasının güçlendirilmesi uygulamanın etkinliği ve ivmesi üzerinde son derece belirleyicidir. Çevre Ajansının kurulmuş olması, atık yönetimi ve sıfır atık mevzuatı, plastik ambalajların yasaklanması ülkemizde oldukça gelişmiş bir çerçeve çizmektedir. Son dönemde yapılan düzenlemeler de altyapının etkinleştirilmesi anlamında önemli iyileştirmeleri barındırmaktadır. Öte yandan, kaliteli geri dönüşüm şartları; geri kazanım tesis şartları; aşırı ambalaj gibi alanlarda ilave düzenlemeler yapılması atık yönetiminin döngüsellik bileşenlerini daha da güçlendirecektir.

Çevre politikasının ekonomik araçlarının yeşil dönüşüme ve döngüsellığe yönelik yatırımlara destek sağlayacak şekilde yeniden sisteme kazandırılması önemli fayda sağlayacaktır. Ekonomimizin önemli bir kesimini oluşturan KOBİ’lerin bu alanda kapasitesinin geliştirilmesi için kamu desteklerinin güçlendirilmesi ihtiyacı vardır.

Kamu desteğinin daha az atığın ve daha fazla değer yaratıldığı, ürün yaşam döngüsünün uzamasını sağlayacak alanlardaki Ar-Ge ve inovasyona yönlendirilmesi önemli bir itici güç olacaktır.

Bu kapsamda, iş dünyasında çevreyi önceliklendirme üzerinden şekillenen rekabet de son derece memnuniyet vericidir. Ekonominin tüm dinamiklerinde çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) performanslarının geliştirilmesine yönelik artan çaba da buna hizmet etmektedir. Üretim ve hizmet sektörlerimiz döngüsel ekonomiye yönelik uygulamalarını artan bir ivme ile yapılarına entegre etmektedir.

Bu vesileyle, TÜSİAD’ın, Global Compact Türkiye ve SKD Türkiye ile kurucusu olduğu İş Dünyası Plastik Girişiminden de bahsetmek isterim. Plastik kirliliği ile mücadelede katkı hedefiyle oluşturulan Girişime dahil olan 47 imzacı şirketten 34’ü pandeminin zorlu şartlarına rağmen 2023 yılı için somut hedeflerini belirledi. Plastik azaltımında 43 bin tonluk bir kümülatif etki yaratmayı hedefliyorlar. Güçlü bir iş birliği modeli olma yönüyle kıymetli gördüğümüz bu girişimde önümüzdeki dönemde daha fazla şirketimizi göreceğimize de inanıyorum.

III. Sıfır Atık Zirvesinin de döngüsel ekonomiye hizmet eden önemli bir bilgi paylaşımı fırsatı vereceğine olan inancımla Capital ve Ekonomist Dergilerine teşekkür ederek sözlerime son veriyorum. Hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.